

Odstop slovaškega obmejnegu pasu Madžarom

Madžari bodo ozemlje prevzeli na veliki petek — Tiso in Durčansky zopet v Berlinu

Budimpešta, 4. aprila. AA. Danes opoldne so v vojnem ministruvstvu v Budimpešti podpisali dogovor o novi slovaško-madžarski meji. Prenos suverenosti nad ozemljem, ki ga dobi Madžarska, se bo izvršil 7. aprila, ko bodo Madžari popolnoma zasedli odstojeno ozemlje.

»Pesti Hirlap« takole komentira novi dogovor: Madžarski narod iskreno upa, da bo v boju miroljubno sodelovanje med obema državama popolnoma svobodno. Madžari žele brez pridržkov miroljubno sodelovati.

Berlin, 4. aprila. AA. Iz tukajšnjih političnih krogov se je zvedelo, da se bosta predsednik slovaške vlade Tiso in slovaški zunanji minister Durčansky jutri pripeljala v Berlin, da se pogovorita o tekočih vprašanjih. Razgovorom bo prisostvoval tudi novi slovaški poslanik Černak.

„Danes meni, jutri tebi“

Bratislava, 4. aprila b. Pod naslovom »Danes meni, jutri tebi« objavlja glavni slovaški organ »Slovak« nekaj razmotiranj k poslednji razmejitvi med Slovaško in Madžarsko. List pše med drugim: »Naše narodnosti do nekega zadobilo svojo vrednost tudi nasproti Madžarski, kjer se pol milijona Slovakov in 700.000 Nemcev poteguje za svoje pravice v senci kroge sv. Stefana. Danes meni, jutri tebi...«

Češki oficirji v angleški vojski

London, 4. aprila. w. V spodnji zbornici je angleški vojni minister Hore Belisha podal nekaj pomembnih izjav.

Na vprašanje poslanca Manderja, ali je angleško vojno ministruvstvo že poudarilo poudbe večjega števila čeških oficirjev, ki bi radi dosegli namestitve v angleški vojski, je dejal, da je ministruvstvo res proučilo večje število prošelj. Češki oficirji bodo sprejeti v angleško vojsko, če se izkažejo za zadostnim znanjem angleščine in imajo vse potrebne kvalifikacije.

Francoski katoliški škofi o obnovi in moči Francije

Velikonočno pastirsko pismo — Soglasje z vladno politiko — „Obramba miru in krščanske civilizacije“

Pariz, 3. aprila. d. Včeraj je bila objavljena skupna poslanica francoskih katoliških škofov, ki je bila sklenjena na nedavnem zaupnem posvetovanju vseh kardinalov in nadškofov iz Francije. Poslanica je prežeta vere in zaupanja v moč in veliko bodočnost Francije ter poziva vse vernike, naj se strnejo v pošteno delo za domovino. O poslanici in o nagibih, ki so pri njej vodili kardinale in nadškofe, je pariški kardinal Verdier dal za liste izjavo, v kateri pravi med drugim:

»Nas kardinale in nadškofe je pri naših sklepih vodilo troje bistvenih načel:

1. Zdelo se nam je, da je sedanji trenutek za Francijo resen in pomemben. Če se bo, kakor smo trdno prepričani, naša obnova nadaljevala in zaključila, potem se bo v Franciji in v svetu mnogo spremenilo. Jasnno je, da je svetu potrebna močna in slojna Francija kot zaščitnica krščanske civilizacije. Zato se nam zdi, da je vlada vsmerila našo domovino na pravo pot vstajenja. Pri tem je postopala v skladu z zdravim rodoljubjem, ki je tako globoko zasidrano v dušah vseh pravih Francozov. Čeprav smo mi vedno nad političnimi strankami, smo iz teh razlogov

Pred presnovo belgijske vlade

Bruselj, 4. aprila. AA. Kralj Leopold III. je danes sprejel min. predsednika Pierlot, ki je nato odšel na sejo ministrskega sveta. V dobro poučenih krogih mislijo, da Pierlotova vlada ne bo prejela svoje ostavke, dokler ne bo mogla nova vlada prevzeti svojih poslov. V političnih krogih mislijo, da se bodo pogajanja za sestavo vlade nadaljevala še čez velikonočne praznike, sodijo pa, da bo kralj poveril mandat zopet Pierlotu, ki bo najprej skušal sestaviti vlado treh strank, namreč katoličanev, socialistov in liberalcev. Če bi se pokazalo, da je sodelovanje s socialisti demokrati nemogoče, bo najbrže sestavljena koalicijska vlada katoličanov in liberalcev. Če Pierlot ne bo uspel, bo bržkone dobil mandat za sestavo nove vlade bivši minister Devez (liberalec), o katerem sicer govore, da bi ugnel postal zunanji minister.

Volitve v Danskem

Kodanj, 4. aprila. AA. Volitve v poslansko zbornico so potekle v popolnem miru in niso prav nič spremenile dosedanje slike danskega političnega življenja. Obe vladni stranki, socialistična in radikalna, sta ohranili večino 78 mandatov od celotnega števila 140 mandatov. Narodna socialistična stranka, ki doslej ni bila zastopana v parlamentu, je dobila 3 mandata. Stranka nemške manjšine je obdržala svoj dosedanj mandat.

Izd poslanskih volitev je naslednja: kmetska stranka 4 (—1), komunistična 3 (—1), narodno-socialistična 3 (+3), konservativna stranka 26 (nespremenjeno), radikalna stranka 14 (nespremenjeno), socialistična stranka 64 (—4), liberalna stranka 30 (+2), nemška manjšinska skupina 1 mandat (brez spremembe).

Beleške

„Ni nepremostljivih ovir za sporazum“

Vladerjeva »Nova riječ« razpravlja o srbsko-hrvatskem sporazumu ter prihaja do zaključka, da nalaga zdravi instinkt ljudstva vsem nam čim prej rešitev hrvatskega vprašanja. Časi so taki, da nam naravnost narekujejo hitro akcijo. Po našem globokem prepričanju ni med nami danes takih načelnih razlik, da bi tvorile nepremostljivo oviro za sporazum. Zanj so se izjavile vse srbske stranke, in to ne samo s platonskimi izjavami, temveč s skupno borbo. Dogovorjena je že tudi pot za izvedbo sporazuma. Postavljeni so vsem skupni temelji za sporazumevanje. Na teh temeljih se bodo pojavila gotova različna gledanja, kar je povsem naravno. Življenje je borba, gotovo pa je, da ne bodo stali pri sporazumevanju več na eni strani samo Hrvati, na drugi pa samo Srbi. Pomešali se bodo med seboj pri izgradnji sporazuma. Treba je samo resnice in dobre volje. Se so v igri razni neposredni in osebno zainteresirani elementi, toda pred očmi moramo imeti stari slovenski rek, da »kdo noče imeti brata za brata, bo imel tujca za gospodarja«. Za veliki posel narodnega sporazumevanja je potrebna koncentracija vseh pozitivnih narodnih sil, in sicer koncentracija od spodaj navzgor.

„Slovenec“ o sreskih skupščinah JNS v Beli Krajini

Sijajni skupščini Jugoslovenske nacionalne stranke v Črnomlju in Metliki sta silno vznemirili »Slovenca«. Na drugem mestu kratko poročamo o njunem poteku. V Črnomlju so trije poslani metlicilci poskušali kvariti potek zboru z raznimi medklicami. Zborovalci, bilo jih je nad 300, so bili razpoloženi, da jih že pri prvem poskusu postavijo na hladno. Toda na željo poročevalca senatorja dr. Kramerja so jih mirno pustili, da so postavljali razna vprašanja, na katera so dobivali odgovore, ki jih je vsa dvorana sprejemala z burnim odobravanjem in odkritim zadovoljenjem. Ogorčenje je nastalo le v trenutku, ko je eden izmed metlicilcev prišel protestirati, da se v dvorani govori tudi hrvatsko. Navzočih je bilo namreč nekaj gostov iz sosednjega hrvatskega sreza. Seveda je dal dr. Kramer temu metlicilu odgovor, kakršni mu je pristojal. V ostalem medklicah niso trajali dolgo in metlicilec je kmalu zmanjkalo sape ter so se potem ves čas dr. Kramerjevih izjavaj obnašali dostojno. Dr. Kramer je govoril nad pol drugo uro. Da je bila skupščina odlično obiskana, priznava tudi »Slovenec« sam, ko pravi, da se je obnoga zboru JNS udeležilo zelo mnogo ljudi, zatrjuje pa, da je bila velika večina med njimi dr. Kramerjevih nasprotnikov, in si izmisljuje, da se je govornik vseh neljubih vprašanj otresel z obljubo, da bo na koncu odgovarjal. Mesto tega pa je baje hitro odšel. Mi beležimo to originalno poročilo, da pokažemo naprednim ljudem iz Črnomlja in iz Črnomljskega sreza, ki so bili navzoči na skupščini, v kakšni zmoti so se nahajali, ko so mislili, da je bila to ena izmed najlepših naprednih skupščin, kar jih je bilo kdaj v Črnomlju.

Se hujše je bilo baje v Metliki. Na metlicilski skupščini, kjer se je ob pol dveh popoldne nagnetla polna kino-dvorana naprednih ljudi in kjer ni bilo političnega nasprotnika niti blizu, je videl »Slovenec« poročevalca celih 10 pristavev dr. Kramerja! Oduševljeno in bojevitno razpoloženje, ki je vladalo na tej skupščini, poročaja »Slovenec« za zaslužno obsodbo naroda.

Dr. Korošec v Italiji

Kakor poroča »Slovenec«, je predsednik senata dr. Anton Korošec odpotoval v južno Italijo, kjer bo ostal čez velikonočne praznike.

Borba za avtomobil

V beograjskih listih se je vnela živahna polemika o lastništvu nekega osebnega avtomobila, katerega smatrala za svojo lastnino beograjski mestni odbor JRZ in bivši minister Djura Janković. Avtomobil je bil shranjen v garaži beograjske organizacije JRZ do 1. aprila. Ta dan je prišel ponj bivši minister Janković in ga odpeljal v svojo privatno garažo. Beograjski mestni odbor JRZ je obdožil g. Jankovića, ki je bil do nedavna tudi poslednjič predsednik osrednjega odbora organizacije JRZ za Beograd, da si je samolastno privzeli avtomobil, ki je last stranke. Prijavil ga je zaradi tega policijski prošnji, da mu vrne prisvojeni avtomobil.

Djura Janković se je oglašil v beograjskih listih s posebno izjavo, v kateri trdi, da je kupil sportni avtomobil za svoje stroške in da ga je samo odpeljal iz garaže organizacije JRZ, kjer ga je imel začasno shranjenega. Svojo izjavo je zaključil s slovesno obljubo, da bo podal ostavko na svoj poslanski mandat, če mu dokažejo, da sportni avtomobil ni njegova zasebna lastnina.

V zvezi s to izjavo poroča »Politika«, da vztraja odbor JRZ pri tem, da je bil avtomobil last organizacije in da ga je prijavil g. Janković pri policijski na svoje ime samo kot poslednjič predsednik osrednjega odbora beograjskih organizacij JRZ. Policijska je zaslila med drugimi tudi posl. Dragoljuba Zekavca, ki je izjavil, da mu je znano, da je bil avtomobil kupljen s strankinim denarjem in samo dan na razpolago g. Jankoviću. To da mu je tudi nedavno potrdil sam bivši predsednik vlade in šef JRZ dr. Milan Stojadinović, ki je obljubil, da bo pozval Jankovića naj avtomobil vrne.

Moč narodne slege na Poljskem

Prvič po dolgih letih se je zgodilo, da so se v prečem vprašanju državne obrambe znašle skupaj vse poljske stranke, tako vladne kakor opozicijske. Kakor znano, je vlada te dni razpisala prvi obrok novega oborožitvenega posojila v znesku 300 milijonov zlotov, ki bo uporabljen za letalske potrebe. Za propagiranje tega posojila je bil ustanovljen akcijski odbor, v katerem so poleg zastopnikov vladnih strank zastopani tudi predstavniki vse opozicije. Za predsednika odbora je bila izvoljena vdova maršala Piłsudskega. Pojezilo je v veliki meri po zaslugi te slovesne nacionalne akcije naletelo na tako velik odmev v poljski javnosti, da so ga več kot tretjino podpisali že pred formal-

Smrtna nesreča iraškega kralja Gazija

Zaletel se je z avtom v drog električne napeljave in dobil smrtne poškodbe na glavi

Bagdad, 4. aprila. d. Ko se je snoči ob 23.30 vračal iraški kralj Gazij s svojim avtomobilom na dvor, se je avto, ki ga je kralj sam šofiral, z veliko brzino zaletel v neki drog električne napeljave. Kralju je pri padcu počila lobanja in so mu izstopili možgani. Kmalu nato, 40 minut po polnoči, je izdihnil.

Emir Gazij je bil rojen v Mekki 12. marca 1. 1912. kot četrti otrok in edini sin Fejsala Ibn Huseina, ki je bil kronan za iraškega kralja 23. avgusta 1. 1921. Solal se je v šoli mladih angleških aristokratov v Harrowu pri Londonu ter je bil tik pred absolviranjem oficirske šole v Sandhurstu v Angliji, ko je njegovega očeta kralja Fejsala med zdravljenjem v Bernu zadela v noči na 8. septembra 1. 1933 srčna kap.

Mladi Gazij je bil kronan za iraškega kralja 8. septembra 1. 1933 v Bagdadu. Kmalu potem, ko je zasedel iraški prestol, se je poročil s svojo sestrično princeso Alijo, hčerko bivšega hedžazskega kralja Alija. V splošnem je bil angleško orientiran.

Za novega iraškega kralja je bil proglašen njegov sin Fejsal, ki je star šele 4 leta. Zaradi njegove mladoletnosti bo

kraljevske posle opravljal namestnik emir Abdulah, zet pokojnega kralja Gazija, ki je sin bivšega hedžazskega kralja Alija in je v Iraku zelo priljubljen. Za namestnika ga bo po ustavi proglasil parlament, ki je bil sicer razpuščen, pa so ga v ta namen že sklicali na izredno zasedanje. Njegov sklep bo naknadno potrdil novi parlament.

London, 4. aprila. w. Na vest o smrti iraškega kralja Gazija je nastalo med prebivalstvom v Mosuliu veliko razburjenje. Množica je napadla poslopje angleškega konzulata ter ga zažgala in ubila angleškega konzula. V Mosuliu je bilo proglašeno zaradi tega obsedno stanje. Predsednik iraške vlade je izrazil angleškemu poslaniku svoje obžalovanje zaradi tega dogodka.

Berlin, 4. aprila. o. Tukajšnji popoldanski listi poročajo v zvezi s smrtno nesrečo iraškega kralja, da je vest o tej nesreči izzvala v londonskih političnih krogih mnogo skrbi. Prestolonaslednik Iraka je star šele 4 leta. V Londonu je nastala bojazan, da bi se pojavile v Iraku notranje politične težave. Pričeli so že povsem resno računati z možnostjo prevrata, ki bi ga izvedli neki vojaški krogi v sporazumu z bivšim ministrskim predsednikom.

Naš izvoz v Francijo se bo potrojil

Trgovinski minister o novih gospodarskih pogodbah s Francijo — V veljavo so stopile že 1. aprila

Beograd, 4. aprila. AA. Trgovinski minister Jevrem Tomić je dal danes naslednjo izjavo:

»Trgovinska izmenjava blaga med našo državo in Francijo poteka od 1. januarja preteklega leta na podlagi plačevanja v devizah po sporazumu o plačilnem prometu od 14. decembra 1937, s katerim je bilo določeno tudi razmerje medsebojne izmenjave. Pod vplivom klirinskih in kompenzacijskih aranžmajev naše države z državami Srednje Evrope so se cene naših kmetijskih proizvodov lani gibale nad nivojem cen na svobodnih tržiščih. Nezadovoljiv odnos, ki je nastal med našimi in francoskimi cenami, je imel za posledico, da je naš izvoz v Francijo padel, dočim se je francoski uvoz v našo državo zaradi padca francoskega povečal. Takšen razvoj zamenjave je privedel do motenj, ravnotežja med izvozom in uvozom, ki je bilo določeno po sporazumih od decembra 1937. Obojestranski interes je zahteval, da se začne čim prej pogajanja, s katerimi bi se odstranile nastale motnje.

Pogajanja, ki so se s tem namenom začela v Parizu, so imela namen vzpostaviti ravnotežje in omogočiti povečanje našega izvoza v Francijo in da bi olajšal prenos naših finančnih obveznosti. Pogajanja so se uspešno končala 10. februarja letos s podpisom sporazuma o trgovinskih plačilih, sporazuma o carinskih preferencah, sporazuma o kontingentih in dodatka h konvenciji o trgovini in plovbi iz leta 1929.

Sporazum o trgovinskih plačilih, s katerim se zamenjuje sporazum od 14. decembra 1937, določa, da se bo trgovinska zamenjava vršila na podlagi plačevanja v devizah ter da mora biti naš uvoz v Francijo za 40% večji od našega uvoza iz te države. V primeru, da trgovinska bilanca ne pokaže te aktivnosti, imamo pravico, da se poslužimo pri uvozu iz Francije uvozne kontrole.

Učitelji pri ministru prosvete

Beograd, 4. aprila. p. Danes se je v Beogradu pričelo zasedanje širšega upravnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Dopoldne so bili člani upravnega odbora tudi izvršnega in nadzornega odbora pri prosvetnem ministru Čiricu. Vodil jih je predsednik JUU Ivan Dimnik.

Predsednik Dimnik je ministru obrazložil stališče učiteljskega dela pretehtih učiteljskih, stanovskih in šolskih vprašanj. Pri ocenjevanju učiteljev naj bi se spet upoštevalo izvenšolsko prosvetno in nacionalno delo učitelja. Učiteljsvo z velikim zanimanjem pričakuje, da se reparirajo vsi primeri, v katerih so bile učiteljske pravice prizadete, kakor je to že na programu kr. vlade. Za pravilno napredovanje učiteljsva bi se moral uvesti poseben seznam o činu; omogoči naj se na splošno napredovanje do 5 položajev skupine. Predsednik se je ministru zahvalil za amandmaje, ki jih je narodna skup-

S sporazumom o carinskih preferencah se odobravajo povračila v okviru določenih kontingentov za vse naše proizvode (konji, žive ovce, ovčje meso, gnatji, slanina, prekajena slanina, zaklana živina, jajca, koruza, fižol, suhe slive, rezan les in celulozni les).

S sporazumom o kontingentih nam Francija poleg rednih kontingentov za leto 1939 zagotavlja tudi dopolnilne kontingente za paradižnikove konzerve, kože, emajlirano posodje, gnatj, soljeno meso, salamo, zaklano živino, jajca, sir, koruza, fižol, jabolka, slive, živino in drugo.

Dodatek h konvenciji iz leta 1939 vsebuje znižanje naše carine na datlje in izboljšanje nekaterih carinskih tarif.

S temi sporazumi, ki jih je odobrila francoska vlada in ki so stopili v veljavo 1. aprila letos, je naša trgovina s Francijo dobila boljše in solidnejše podlagi za nadaljnji razvoj. Lahko pričakujemo znatno povečanje našega izvoza v Francijo. Zagotovljen nam je tudi aktivni saldo, ki nam bo olajšal izpolniti finančne obveznosti do Francije. Upanje, da bomo na podlagi obstoječih dogovorov mogli potrošiti naš normalni izvoz v Francijo ni brez podlage. Dozdaj nismo mogli zaradi razmerja med cenami izkoristiti niti polovice dosedanjih kontingentov, ki nam jih je Francija odobrila. S pomočjo carinskih restitucij, ki bodo prišle do izkaza v naših izvoznih premijah, bo izvoz v Francijo postal rentabilen, kar bo pripomoglo k temu, da bomo lahko izkoristili v novih sporazumih povečane kontingente. Na drugi strani pa, če Francija poveča — kakor se more pričakovati — svoj nakup nekontingentiranih proizvodov v naši državi — ni izključeno, da se bo naš izvoz v Francijo v kratkem dvignil na preko 300 milijonov din. To bo brez dvoma ugodno vplivalo na nadaljnji razvoj gospodarskih razmer v državi.

ščina sprejela tako glede odprave celibata in glede novih imenovanj, posebno pa za tople besede, ki jih je minister izrekal za učiteljsvo v svojem govoru v skupščini. Glede organizacije je predsednik Dimnik izrazil željo, da bi se uredil tak način sodelovanja z legalnimi zastopniki Jugoslovenskega učiteljskega združenja, da ne bi bilo več nikakih motenj. Minister je bil končno naprošen, da tudi v bodoče upošteva težnje učiteljsva in učiteljske organizacije.

Prosvetni minister je v svojem odgovoru zavzel glede posameznih vprašanj zelo določno stališče. Njegova izjava je bila sprejeta od prisotnih zastopnikov učiteljsva z velikim zadovoljstvom.

Po kratki seji, kateri je sledil obisk pri prosvetnem ministru, se je zasedanje upravnega odbora JUU popoldne nadaljevalo. Na dnevnem redu so bila razna stanovska in organizacijska vprašanja.

Prosvetni minister odpotoval v Nico

Beograd, 4. aprila. AA. Prosvetni minister Stevan Čiric se je odpravil v Nico na zasedanje izvršnega odbora medparlamentarne unije.

Šahovski turnir v Zagrebu

Zagreb, 4. aprila. r. V nedeljo se je pričel v Zagrebu šahovski mojstrski turnir za prvenstvo države. Dosedaj so bila odigrana štiri kola. V IV. kolu so bili došeženi naslednji rezultati: Avirovič:Kostić 0:1; Tomović:Filipčić 1:0; Vidmar:Petek 1:0; Bröder:Vuković remis; Schreiber:dr. Vidmar remis; Lešnik:dr. Kalabar 1:0. Partiji Rožić:Furlani in Pirc:Preinfalk sta bili prekinjeni. V prvi imi izgleda za zmago Furlani, v drugi Pirc.

Stanje po IV. kolu: Vuković 3 in pol, Kostić in Schreiber 3, Pirc 2 in pol (1), Bröder, Preinfalk in Tomović 2 (1), Lešnik, dr. Vidmar, Vidmar ml. 2, Avirovič 1 in pol, Furlani 1 (2), Filipčić 1, Petek pol, Kalabar in Rožić 0 (1).

Jutri bo odigrano V. kolo.

Vremenska napoved

Zemunska: Toplejšje in delno oblačno vreme. Dunajska: Spremenljivo na zapadu nekoliko bolj oblačno, ponekod morda padavine, mile vreme.

Naši kraji in ljudje

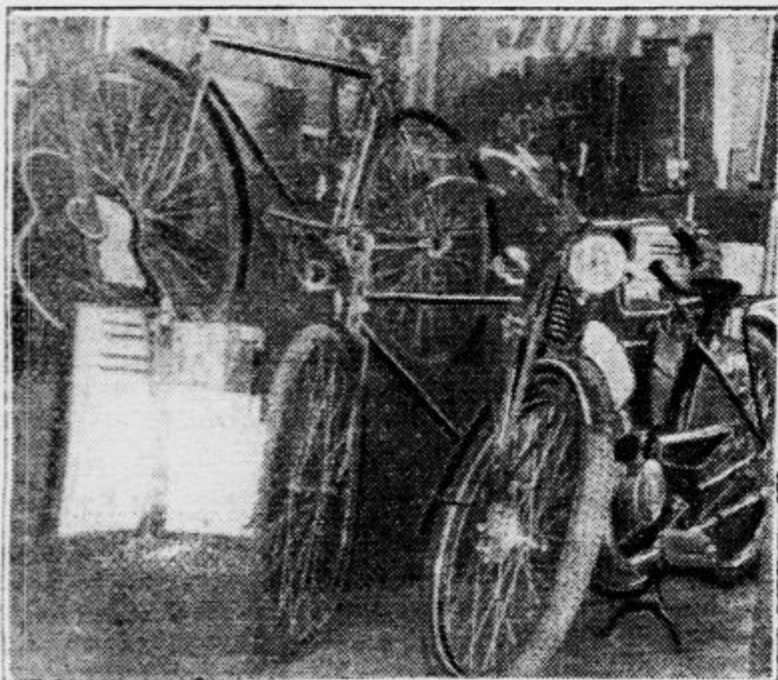
Važna posvetovanja v Zagrebu

V nedeljo je prispel v Zagreb predsednik vlade g. Dragiša Cvetković. Že isti dan sta si izmenjala obiske z dr. Vladimirjem Mačkom. V ponedeljek in včeraj pa sta imela dva daljša sestanka, na katerih sta govorila o tem, kako bi se čim prej izvedle priprave, potrebne za reševanje hrvatskega vprašanja. Sestanka sta bila v prostorih zagrebske banske uprave, kjer sta gg. Cvetković in dr. Maček sprejela tudi novinarje. Naša slika ju kaže v krogu poročevalcev jugoslovenskih dnevnikov

Sreča išče petnajst kolesarjev

V nedeljskem »Jutru« smo objavili seznam nagrad, namenjenih onim, ki bodo reševali nagradno nalogo v velikonočnem »Jutru«. V seznam se nam je vrnila pomota. Pomote so navadno neuporabne, ta je pa prijetna in je bodo zelo veselili mladeniči in mladenke. Pozabili smo namreč na to, da smo prvotno določeno število dvokolesne poznije zvišali še za pet, tako da bo v resnici izrebranih petnajst prvostvornih koles. Možnost biti izrebran za eno izmed tristo in še več nagrad, bo torej večja kakor kdaj prej. Skrbite torej, da pridete v soboto čim prej do velikonočne številke »Jutra«, ki bo poleg raznih zanimivosti objavila tudi nalogo nagradnega tekmovanja.

Pogled na eno izmed izlozih oglasnega oddelka »Jutra« v Ljubljani, ki razstavlja lepe nagrade, namenjene vsem reševalcem »Jutrove« velikonočne nagrade. Ne pozabite, da so lepe nagrade vsem namenjene, ker ne pozna tekmovalna sreča nobenih izbrancev

Carinarna naj bo zgrajena na Ljubelju

Upravičene pritožbe voznikov in potnikov

Tržič, 4. aprila

Že mnogo let se rešuje vprašanje zgraditve carinarnice na Ljubelju, komisija za komisijo prihaja vsako leto, in še danes, po 20 letih obstoja države, se odločujoči činitelji niso zedinili, kje naj se carinarnica postavi.

Ljubelj je znan že iz rimskih časov, dolgo že vodi preko njega ena najbolj romantičnih in najbolj drzno izpeljanih državnih cest z največjim vzponom v Evropi. Ni čudno, da je postal Ljubelj najbolj priljubljena prehodna točka za inozemske motorne vozače in turiste in ima najkrajšo zvezo z našim morjem za motorna vozila, ki prihajajo iz Nemčije in severnih držav. Zaradi tega se ga vsako leto več inozemcev poslužuje za prehod v našo državo ali pa za transit v Italijo. Za dokaz služi statistika carinarnice pri Sv. Ani, ki je zdaj v cestarjem posloplju ima pa neprimerno lego, ker je 2400 m nižje državne meje. Nižja lega in pa dejstvo da se v teh 2400 m nahaja najhujši vzpon ceste (25%) sta dala že povod za neštete pritožbe s strani inozemskih motornih vozačev.

Avtomobilist, ki pride iz Nemčije k nam in nima svojih potnih listin v redu, se mora vrniti po najhujšem vzponu nazaj v Nemčijo, in nešteto vozačev je običajno pri tem vzponu zaradi preobremenjenosti motorja. Prišlo je do mučnih incidentov in opazk na račun naše uprave. Povsod po naših gorskih prelazih, kakor na Pokopnem in Jezerskem, ki imata manj prometa kakor

Ljubelj, so carinarne tik na meji, le Ljubelj je izjema, na škodo tujstemu prometu v naši državi, čeprav sta Putnik in Avtomobilski klub že večkrat vlagala pritožbe.

Kako važnost polaga Nemčija na zgraditev carinarnice tik na meji, dokazuje dejstvo, da je takoj zgradila na vrhu Ljubelja carinarno za poletno odpravo potnikov in so zdaj že navrsti priprave, da zgradijo veliko carinarno na vrhu Ljubelja z vsem potrebnim, komfortom in stanovanji za vse carinske uslužbenke. Zdaj vrše stalno službo tudi pozimi. Pri nas se pa slišijo glasovi, da nameravajo odločujoči činitelji carinarno zgraditi 2400 m nižje od meje. Po vsem svetu se carinska služba opravlja tik na meji, le Ljubelj naj bi bil bela vrana. Pri vprašanju zgradbe carinarnice pa ne smejo igrati vloge kakšni osebni interesi ali komodnost, temveč le brezhrebno vršenje carinske službe, ki služi za preprečitev tihotapstva (sedaj je 2400 m prestegega pota in se je dogajalo, da so potniki iz avtomobilov metali na tej progi tihotapsko blago) in pa hitra odprava potnikov. Ko prihajajo inozemski potniki v našo državo, vsak vprašuje, kje je naša carinarna. Zelijjo vse mogoče informacije in ves mednarodni promet sprejema naš vrli granicar, ki pa žal ni vešč tujih jezikov. Če se zgradi carinarna, naj stoji tam, kamor spada: na vrhu Ljubelja. Z njo naj bo pisarna »Putnika«. S tem bodo vsi dosedanja nedostati odpravljeni in zraste do ugled naše države.

Pustolovščine Franceta Pibernika

Potikal se je po vsej Sloveniji — Plen na policiji

Ljubljana, 4. aprila

Preiskava proti bivšemu natakarku Francetu Piberniku, ki so ga bili zaradi levega števila tatvin pred dnevi aretirali, zavzema kljub njegovi molednosti zmerom širši obseg. Pibernik kaže izredno slab spomin, kar se tiče njegovih dejanj. Spominja se namreč samo vlomov in tatvin, ki mu jih je policija dokazala, ne mara pa imeti pojma o tem, od kod je še cela druga kopa predmetov, ki jih je bila policija zaplenila na njegovem stanovanju. Kljub vsemu pa je preiskovalnim organom uspelo, da so doslej že v dobrini meri poznali njegovo mnogovrstno delavnost.

Med drugim so se oglašili metliški orožniki, ki sporočajo, da se je Pibernik zadnji dni oktobra lani mudil v Metliki, kjer je tudi prenočeval. Kakor je bil mož zmerom elegantnega nastopa, tako se tudi Metličanom niti malo ni zdel sumljiv. V noči na 2. oktobra pa so ga nekateri videli postaviti na ulici pred gostilno Pavla Cara. Naslednje jutro se je po Metliki raznesel glas, da je bilo ponoči vlomljeno

v Carevo gostilno. Prav tako pa tudi v gostilno Ivana Valjeva. V prvi je vlomilec nakradel za okrog 1370, v drugi pa za okrog 1300 din raznega blaga. Vse skupaj je pobasal v kovčec in odšel proti Bujbarcem, kjer je sedel na vlak in se odpeljal proti Karlovcu. Očitno je bil namenjen kam dalje na Hrvaško, kjer bi nabralo robo razprodal, a se je ustrašil orožnika, ki je kontroliral potnike v vlaku. Brez pomisleka je vrgel kovčec skozi okno in še sam skočil iz drvečega vlaka. Pri tem si je poškodoval roko, vendar se mu je posrečilo pobegeti v vavteški gozd, kjer se je pridružil skupini cigánov. Ko pa je spet naletel na orožniško patrolo, je bos in raztrgan pobegnil od cigánov in čez Gorjance bežal na Hrvaško. Od tam je krenil proti Zidanemu mostu, dne 2. novembra pa se je že pojavil v Celju v čisto novih obleki, ki jo je bil pač ukradel nekje na poti. Prav tisti čas je bilo izvršenih več vlomov v okolici Trbovelj in Petrovc pa ni izključeno, da je Pibernik imel prste vmes.

Iz Celja je Pibernik odpotoval v Maribor, od tam v Zagreb, pa se je kmalu vrnil v Celje, kjer ima v mestu in okolici več znanec in znanek. Pri njih se je skrivljal nekaj dni, nato pa je odpotoval v Ljubljano, kjer je zagrešil še nekaj vlomov in tatvin. Ko so ga aretirali, je bil zelo elegantno obločen. Na sebi je imel novo obleko iz finega rjavega sukna, ki pa ji je

Tragična usoda dveh Trboveljčanov

Rodbinski spor ga je nagnal v smrt — Zagoneten nestanek upokojenega rudarja

Trbovlje, 4. aprila

V soboto dopoldne so v trgu Trbovljah s pokopališča nenadno odjeknili trije zaporedni revolverski strel. Mimoidoči so osupnjeni obstali ter se izpraševali, kaj se je zgodilo. Nikdo ni mogel slutiti, da se je v tistem trenutku na pokopališču odigrati zadnji čin rodbinske žalostre, katere žrtev je postal 50-letni strojnik Jakob Gajšek iz Njive. Ljudje so se zbrali v gruči, prihitiel je občinski redar, ki je našel Gajška s prestreljenimi prsmi ob nagrobnem križu v smrtnih mukah. Občinski zdravnik, ki je medtem tudi prihitiel na pokopališče, je odredil prevoz Gajška v rudniško bolnišnico, vendar je bila vsa zdravniška pomoč zaman. Po hudih mukah je Gajšek umrl v nedeljo jutraj zaradi izkrvavitve.

Vzrok samomora so rodbinske razprtije, ki so Gajška v soboto pritrile v obup. Rano je že zapustil svoj dom, kjer se je bil hudo sprl z domačimi in je zamišljen odšel proti pokopališču. Nekemu zancu, ki ga je srečal in vprašal, če gre pri lepem sončnem vremenu urejati svoj vrt, je odgovoril, da se odpravlja k svoji gredi, ki je ena najlepših v Trbovljah. Baje se je potem še poslovil od svojih zancev v trgu ter v pomladnem svetlem dopoldnevu krenil na pokopališče. Nastavil si je samokres na desno stran ter si pognal tri krogle v prsi.

Ozadje žalostnega čina, ki je rodbini vzelo reditlja, odkriva temne strani vsakdanjega življenja, ki z vsemi svojimi čustvenimi zapeljivostmi in strastni seka prav hude moralne brazde tudi v naše delavske kroge. Na tem žalostnem primeru se najbolj kaže, da je našemu rudarju treba nuditi podvojeno prosvetno in moralno oporo ter zlasti žensko doraščajočo mladino dvigniti na moralno višino, ki ji bo nudila dovolj odpora proti raznim zapeljivostim. Gajšek je gotovo padel kot žrtev duševnih in moralnih zapletljivosti, katerim njegova življenjska volja ni bila več kos. Bil je sicer miren, priden mož ter pri podjetju

iztrgal krojaško znamko. Nosil je nove čevlje in kratek črn hubertus. Med zaplenjenimi predmeti, ki jim policija še ni mogla ugotoviti lastnika, je skoraj nov rjav pikčast ženski plašč z rjavo svileno podlogo, lep moški suknjič iz rjavega lodna, sportne hlače, več raznega perila, temnoprogast namizni prt, polhovka, usnjena čepica s kožuhovinasto podlogo, nov mesarski nož, več kosov suhega mesa in celo zavoj tablet aspirina. Med drugim so našli pri njem tudi odlomljene škarje, ki se jih je očitno posluževal pri kakšnem vlomu. Lastniki najdenih predmetov, naj se javijo pri kriminalnem oddelku policije uprave.

upoštevam delavec. Zalujoči rodbini naše toplo sožalje, pokojnemu pa večni mir, ki si ga je sam iskal!

Zagonetno je izginil pred dvema mesecema upokojeni zidar Miha Pirc. V začetku januarja se je odpravil v Studence pri Bianci, kjer se je udeležil pogreba Antona Janca, dobrega znanca in prijatelja. Na Studencih je prenočil ter se nameraval drugi dan vrniti v Trbovlje. Zena Helena ga je že težko pričakovala, saj ji je zla slutnja že pri odhodu narekovala, da se utege možu na poti pripetiti kaj hudega. In Pirc res ni bilo od nikoder, niti danes niti jutri, pa je preteklo nekoliko dni in zena Helena se je v hudih skrbih povpraševala, kje neki Pirc izostaja toliko časa. Odslija je sama v Studence, tam pa so ji vsi znanici izjavili, da se je Miha vrnil v Trbovlje.

Po nekoliko tednih šele je zena s poizvedovanjem ugotovila gotove podrobnosti Mihovega povratka, ki ga je morala brez dvoma zadeti med potjo smrtna nesreča. Tiste dni je bilo viharo zimsko vreme. Sava je zaradi nalivov hudo narasla. Prav tisti dan, ko se je Pirc vračal proti Bianci, so morali ustaviti prevoz s colnom preko Save. Mož se je menda znašel v temi in vihari na poledenem bregu, kjer nikakor ni mogel priklicati colnarja. Nekatere trdijo, da je Pirc klical do pol 19. ure, vendar se ključni ni od nikoder nikdo odzval. Domnevajo, da je Pirc postal žrtev pobesnelih savskih valov. Zena obupana jadicuje za svojim drugom, za katerega se še danes ne ve, kako in kje se je ponesrečil ter naproša vsakogar, ki bi mu bilo kaj znano o njenem možu Mihi, naj to sporoči ali orožništvu ali pa njej na naslov: Pirc Helena, Trbovlje-Posetje. Miha Pirc je bil star 61 let, srednje močne postave, nosil je novo sivo obleko, rjav klobuk, debelo, temno, kratko zimsko suknjo in črne čevlje. Pri sebi je imel srebrno žepno uro, molitvenik in 100 dinarjev in usnjeni denarnici.

plača njegovega dela 32 din. Po takem računu upravičujejo pomočniki zahtevo po minimalni mezdi treh dinarjev. Oblastva kažejo razumevanje za zahteve pomočnikov.

Marljivi zagrebški Slovenci

Zagreb, 28. marca

Zagrebški Slovenci, včlanjeni v društvo »Narodni dom«, so postali zelo marljivi. Posebno dramatski odsek, ki ga je nanovo obudil g. Josip Koren, se je letos zelo izkazal, saj je imel že tri prireditve v tem mesecu in sicer 5. marca v Zagrebu v Češkem domu, 11. marca v Brežicah in 26. marca v Jeronimski dvorani v Zagrebu. Igrali so veseligo v 4. dejanjih od K. Lauffe-a »Vražja misel«, ki jo je režiral g. Rudolf Rožanc. Igra je v vsakem pogledu uspela.

Najlepšo igro nam je podala gdč. Tonka Kavčičeva, ki je kreirala gospo Veroniko Ljubino, rentierjevo ženo. Igrala je tako prepričevalno, nepriljeno in odlično, da si boljše zasedbe te vloge ne moremo zamisliti. Njen partner g. Avgustin Turk, ki je igral gospoda Ljubina, ni zaostajal za svojo družabnico. G. Stanko Rupena v vlogi študenta medicine Ernesta Slane je bil posrečen par z gdč. Miro Štrukljevo, ki je igrala Ljubinoovo hčerko. Posebno moramo pohvaliti izredno duhovito igro g. Maksa Korošca, ki se je popolnoma uživel v vlogo sluge Vrane in je doživel na odprtem odru odobravanje občinstva. Najtežjo vlogo, živčno popolnoma razkrojeno, vodjo glasbenega zavoda Avgustina Šibico nam je podal g. Rudolf Rožanc. Izvedel jo je tako, da ga lahko primerjamo z marsikaterim poklicnim igralcem, saj je g. Rožanc že prejel velikokrat nastopal na celjskem odru z velikimi uspehi. V ostalih vlogah so nastopili gdč.: Ema Trampuževa, Dragica Tomanova in Darinka Marjerjeva ter gg. Nace Košak, Josip Koren, Boris Pegan, Slavko Dedič in Gustav Mešiček.

Izredno smo veseli delavnosti naših Slovencev v Zagrebu, saj se z dramatskimi predstavami obdržijo slovenski jezik in slovenska kultura na višini. Čujemo, da nameravajo prirediti na pomladni veselici, ki bo 6. maja v Kolu, novo igrice. Če jo bodo izvedli tako, kakor »Vražja misel«, jim bomo zelo hvaležni. Vsem igralcem in odboru Narodnega doma pa na tej predstavi čestitamo!

Nova podružnica CMD za Bežigradom

Ljubljana, 4. aprila

V župniji Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so ustanovili Ciril-Metodovo podružnico. Naše rodoljubne Bežigradske in zavredne Bežigradske imajo tako svoje združbe, da bodo mogli pričeti z narodno obrambnim delom pod okriljem naše marljive slovske družbe. Novoizvoljeno načelstvo nas navdaja z upanjem, da razvije najvažnejše delovanje za doseg družbenih namenov: seznanjati bežigradske javnosti z življenjskimi potrebami naših narodnostno ogroženih rojakov; delovati za njih socialno, prosvetno in gospodarsko povzdigo; vsestransko podpirati in pospeševati narodno prosveto svojega bežigradskega okraja, naših omejenih ogroženih rojakov in skrb za naše narodne manjšine izven mej svojega

bodne domovine. Predsednica te nove podružnice je ugledna prvoborka našega narodnega ženstva Minka Govekarjeva, njena namestnica Slavica Urbančičeva, tajnica Ojda Pavlinova, njena namestnica Milica Vazzazova, blagajničarka Marija Demšarjeva, namestnica Mica Koruzova, poverjenici Danica Krošova in Zora Ličenova, a odbornice so: Anita Accettova, Jožica Steinerjeva, Zvonka Cihlafeva, Goljarjeva Franja, Ema Strojčeva, Ana Minarjeva, Draga Modičeva in Marta Zužkova. Pregledovalca računov sta Ivan Goljar in Ivan Kolar, a zastopnik glavne skupščine Alojz Urbančič.

Na ustanovnem občnem zboru je predsednica Minka Govekarjeva razvila obširen podoben načrt podružnične dela in gotovo ga bodo tudi izvajali vsi marljivi bežigradske Ciril-Metodovci v blagor našega doma in roda. Zaupnik glavnega družbenega vodstva ravnatelj dr. Simon Dolar je v daljšem govoru poudarjal potrebe naših narodnostno ogroženih omejenih rojakov in opisal trpljenje naših narodnih manjšin. Mnogo zborovalcev se je udeležilo podrobnih razprav o izvajanju podružnične dela in z navdušenjem so vsi sprejeli program v narodni borbi preizkušene predsednice in vse zborovalce so zagotovile svojo sodelovanje. Predsednica najmarljivejša, šentpetrske podružnice gospe Nilka Potončnikova je želela bežigradske podružnici največje uspehe ter je pozvala vse ljubljanske podružnice k vzajemnemu delu za našo ogroženo kraje in naše narodne manjšine. Predsednica šišenske podružnice Prečeva je novi posestrimi voščila vso srečo in zagotovila sodelovanje bežigradske sosedice pri vsakem narodnem delu. Znani sotrudi Ciril-Metodove družbe Anton Cotar je v imenu moških podružnic priglasil sodelovanje za izvajanje naših namenov in pozval vse, da se pridružijo romanju na Oplenec. O podrobnem organiziranem druženem delu sta govorila tudi Stane Deu in Alojz Urbančič ter izrazila svoje prepričanje, da se oklenejo vsi razumni Bežigradci s svojimi plemenitimi srci in radodarnimi rokami svoje Ciril-Metodove podružnice in podprejo s svojimi darovi njeno prosvetno, socialno in nacionalno delo.

Vsi na delo! Nikdo ne bo diš list na narodnem drevesu! Sebičneje in koristilovci so narodni izkoreninjenici, a teh ni ne poznamo v svojih vrstah. Mal položi dar, domu na oltar!

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Na angleškem dvoru

Predsednik angleške vlade Neville Chamberlain s soprogo in hčerko Diano (na desni) ter nečakinjo na poti v Buckinghamso palačo

Vojna danes in jutri

Ne le vojaška, ampak tudi gospodarska in duševna zadeva

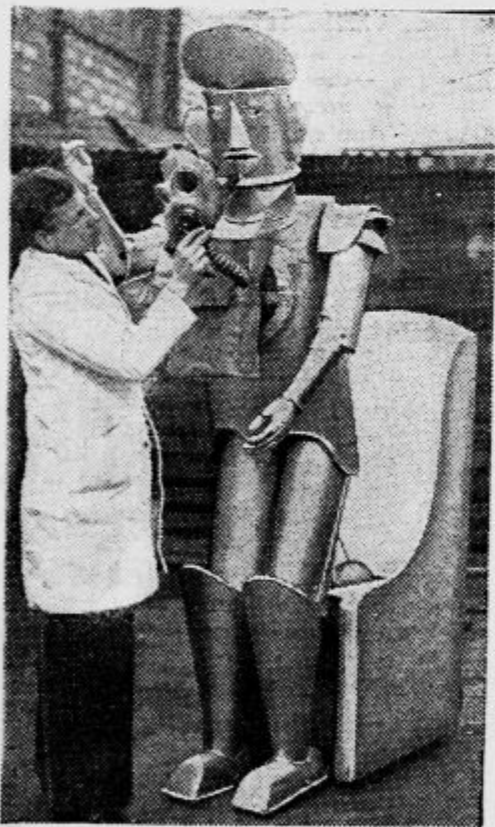
Po svetovnem požaru je nastopila kratka doba pacifizma, ko je veljalo geslo »Nikoli več vojne!«. Na žalost človeštva vojna ni spametovala in po tej kratki vmesni dobi se je začelo oboroževanje kakor še nikoli. Vseposod se pripravljajo za novo vojno, ki po sodbi strokovnjakov ne bo več čisto vojaška, temveč tudi gospodarska in pred vsem duševna stvar.

Vojaška vojna obsega uporabo vojaških pripomočkov. To je stvar vojakov, toda vojna umetnost mora obsegati vse, kar spada k pripravi na vojno. In te priprave niso samo vojaškega značaja. Bolj nego kdaj prej pripadajo tudi širokemu področju politike.

Nobena vojna se ne pričinja tam, kjer se je zadnja končala, kajti vse se neprestano spreminja. Politika, mati vojne, postavlja vedno nove naloge, čeprav so smotri lahko stari. Vojne izkušnje so važne in ne smemo pozabiti nanje, treba se je pa vedno vprašati, da-li se niso večerjajši pogoji spremenili. Naukov vojn pred svetovno vojno v marsičem niso upoštevali, drugače bi n. pr. boljše spoznali pomen strojnici in bi zaslužili nevarnost otrdelih front.

Vojne od 1.1918. dalje ne dajejo pravih smernic za bodočnost. Poljsko-ruska vojna 1920. je bila le nekakšen dodatek svetovni vojni. Poljske edince še niso bile trdno povezane, ruske divizije pa to niso bile več. Na velikem prostoru so se borile razmeroma majhne enote.

Najnovejši robot

Neki angleški inženir je skonstruiral robota, ki sede in vstane s stola, govori in koraka po sobi sem in tja. Da bo zanimivejši, mu obeha tudi plinsko masko...

Osel premagal avto

Avtomobilist Hein Petersen iz Klerksdorpja v Transvalu ne more več oslov. Stvar se je odigrala tako-le:

Ko se je Petersen nekega večera s svojim avtom peljal domov, je odkril na cesti pred seboj starega, debelega osla, ki je ležal na tleh. Petersen je tatal, osel se ni premaknil. Petersen je zlezel iz avtomobila in osla s svojo palico pošteno kresnil.

Osel se je začudeno dvignil, nato je brčnil z zadnjimi nogami. Eden izmed žarometov na avtu se je pri tem razdrobil. Hein Petersen se je kadir od jeze in je spustil na oslov hrbet celo točo udarcev s palico. Osel je rekel samo »i-ae in še enkrat udaril z zadnjimi nogami. Drugi žaromet se je razletel. Osel se je nato v temi umaknil v grmovje, Petersen pa je moral ostaviti voz na mestu in oditi osramočen peš domov.

Najmlajša angleška vdova

Najmlajša vdova v Angliji je 16-letna gospa Petchova iz South Vieva, ki je izgubila svojega moža nedavno pri prometni katastrofi.

Hiše z rakom

V Lyonu so objavili zanimivo statistiko o rakastih obolenjih v tem mestu v zadnjih dvajsetih letih. V celoti so ugotovili 6703 primerov smrti z avlojjo raka. Ker je v mestu 23.258 hiš, so hoteli dognati tudi to, kako se primeri smrti delijo na poedine hiše. Pri tem so dognali veliko število hiš, v katerih je bilo tudi razmeroma veliko število rakastih obolenj.

V 18.321 hišah niso zabeležili nobenega primera raka, v 3769 po en primer, v 953 po dva, v 228 po tri, v 53 po štiri, v 16 po pet, v 5 po šest, v 2 sedem in v eni osem primerov smrti z avlojjo raka. Čeprav znanstveniki izključujejo, da bi obstajale tako zvane »hiše z rakom«, so te številke na ljudi napravile vendarle precejšen vtis. Ljudje so sedaj nemara še bolj prepričani, da so takšne hiše in navajajo vsakokratne vzroke, ki bi mogli pospeševati nastajanje raka, n. pr. morda tudi skrivnostne »radijeve žarke«, gradbeni material ali barve na stenah.

MOŠKI IN ŽENSKKE

So možje, ki govorijo molče, in žene, ki govorijo, ne da bi kaj mislile. Svatbeno potovanje je podobno tišini pred viharjem.

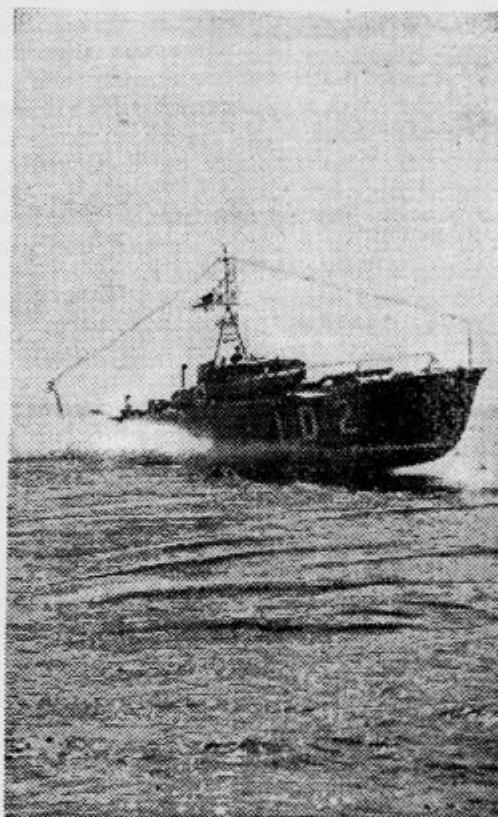
Ljubezen stori iz mladcev dramatične junake, iz starcev pa komične figure. Za žensko je najtežje ljubiti moškega, po katerem se nobena druga ženska ne ozira.

Kadar pravi oženjen mož, da si še ni na jasnem o neki stvari, je treba to tako razumeti, da o tej stvari še ni razpravljal s svojo ženo.

Prijateljstvo in zaupanje počasi uspevata.

Moški, ki govorijo iskreno, imajo poseben dar za povzročanje neprijetnosti.

„Moskiti“

Tako imenujejo Angleži svoje nove majhne torpedne čolne, ki nastopajo v večjih skupinah in postanejo sovražniku zaradi spuščanja torpedov lahko silno nevarni.

Oboroževanje brez konca in kraja

Usoda 3 in pol milijona tujcev v Franciji — Armada iz drugopolnih — Silna pomnožitev ameriške mornarice

Pariški listi pišejo po podatkih iz notranjega ministrstva, da nameravajo sedaj urediti načrt glede usode tri in pol milijona tujcev v Franciji, ki so ga izdelali za časa lanske septembrske krize. Agitatorje bodo polovili in izgnali, sumljive in nezaželjene elemente bodo spravili v koncentracijska taborišča, veliko množico ostalih tujcev pa bodo zaposlili v poljedelstvu ali v oboroževalni industriji. Francoske oblasti v ostalem upajo, da se bo veliko število teh tujcev samo prijavilo za prostovoljno službo v armadi in da bodo na ta način pokazali svojo hvaležnost do Francije.

Kolonijski minister Mandel je po drugi strani izdelal načrt, po katerem bi v vseh delih sveta za Francijo sestavili in oborožili armado iz barvnopolnih ljudi, kakršne še ni bilo na svetu. Sila francoske kolonialne armade se je v enem letu že podvojila, lahko pa še naraste v nedogled. Gre samo za problem uvrstitve častnikov.

Ameriško mornariško ministrstvo je izdalo nalog za zgraditev 19.900-tonske matične ladje za letala, ki bo veljala 31.8

milijona dolarjev. Amerika gradi ta čas skupno 75 vojnih in pomožnih vojnih ladij, med temi je šest brodov po 35.000 ton, dva bosta imela 45.000 ton. Z novo matično ladjo za letala jih bo imela Amerika sedem.

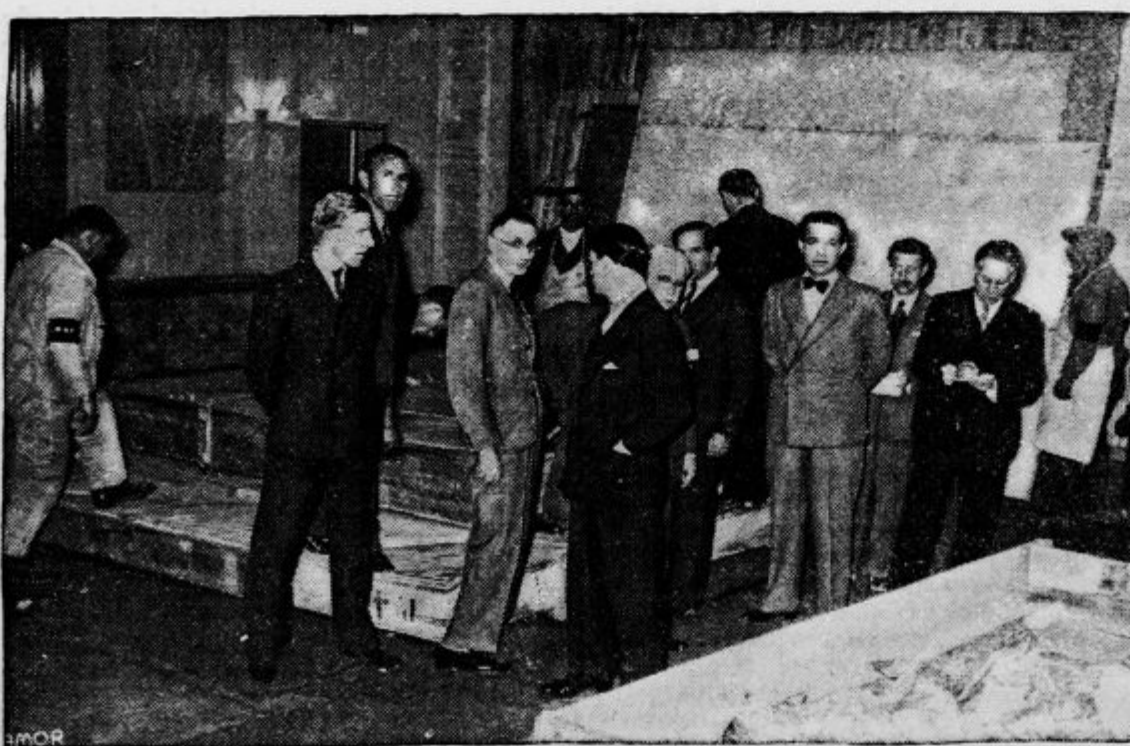
Samec se je ločil

Če nesrečnemu možakarju ukradejo potni list...

V Lyonu so sedaj dokončno sklenili ločitev g. Richarda Vossa od njegove žene. Ta ločitev je med vsemi prizadetimi povzročila dovolj zmešnjave — kajti mož, ki so njegov zakon ločili, ni bil sploh nikoli poročen.

Pred pol leta je prišel mladi Richard Voss s svojo zaročenko pred poročno uradnika. Sledilo je jima trideset svatov. Ko je dvojica navedla svoje ime, je poročni uradnik zmajal z glavo: »Gospod Voss, vi se vendar ne morete poročiti, saj ste

Španske umetnine v Ženevi

Pisali smo že o prevozu španskih umetnin v Švico, kjer so zaklade iz Pradskega muzeja poverili oskrbi Društva narodov. Na sliki vidimo komisijo pri inventariziranju španskih slik in kipov.

Moč Amerike je velika

Posnetek vojnih ladij Zedinjenih držav na zadnjih pomorskih manevrih. Silko so napravili na matični ladji »Lexington«, ki vozi na svojem krovu letala

General Machado

Kako se je končala kariera bivšega diktatorja Kube

V Miami Beachu na Floridi je umrl v starosti 65 let general Gerardo Machado, bivši predsednik republike Kube. Kot vođa liberalcev, ki se je pa polagoma razvil v enega najhujših despotov, je bil vnet nacionalist in je Kubi dal nekoliko let dobre vlade. Končno je padel zavoljo upora proti njegovemu avtoritarnemu načinu vladanja.

General Machado y Morales je bil sin častnika in se je s svojim očetom boril za osvoboditev Kube izpod španskega jarma. Postal je general, župan v Santi Claru, notranji minister, po ponesrečenem uporu liberalcev 1906. je živel nekoliko let kot zasebnik in uspešen poslovni človek. Med vojno se je udeležil uporov. Zaprl so ga, 1920. je postal vođa liberalcev, a je pro-

padel pri volitvah. Štiri leta pozneje pa je postal državni predsednik Kube in je vzel vso moč v svoje roke.

Skratka, tipična kariera latinske ameriškega politika. Tri leta je vladal razmeroma dobro, ko si je pa hotel z amandmani 1.1927. zagotoviti ponovno izvolitev, se je začela zbuhati proti njemu opozicija. Nastopil je 1929. kot edini kandidat in je bil seveda izvoljen, toda njegovo vladanje je postajalo čedalje bolj diktatorsko in nasilno, izgubljal je razsodnost kakor marsikdo, ki je dobil vso moč v svoje roke.

Njegova dejanja proti osebnim svobodam državljanov in neugodni gospodarski pojavi so izzvali proti njemu upore in atentate, ki jih je hotel potlačiti s čedalje bolj železno roko. Osmoval je pravo vojaško diktaturo, odpravil je ustavne svoboščine. Ko je končno 1.1933. njegova policija streljala na množico, ki se je zbrala pred njegovo predsedniško palačo v Havani, je izzvalo to takšen odpor, da je v nekoliko dneh izgubil vse. Moral je pobegniti in se je potem po Zedinjenih državah. v Kanadi in San Domingu potikal v večnem strahu, da ga bodo izročili Kubi, ki ga je obtožila poneverb in umorov.

Vrnil se je iz Moskve

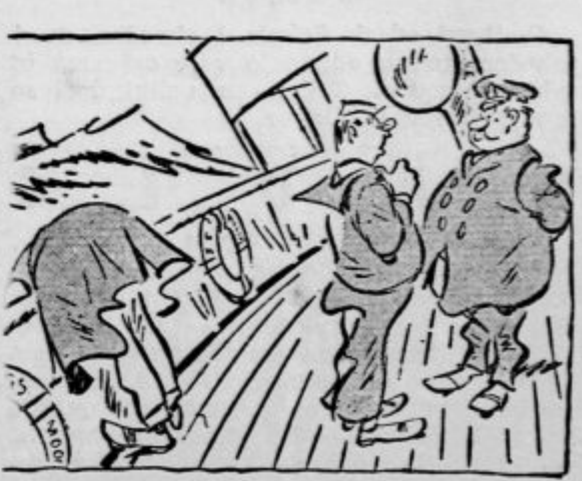
Angleški minister za zunanjo trgovino R. S. Hudson, ki se je pogajal z rusko vlado o trgovinskih odnosih z Anglijo

A NEKDOTA

Znameniti Ingres se je bil namenil slikati neko damo z njenim malim sinčkom. Šest mesecev je delal v presledkih na tej sliki, prekinjal delo, ga spet začel, spet prekinjal, s potrpežljivostjo, ki je bila značilna za način njegovega dela. Šeje so postale potem bolj neredne, meseci, leta so minevala, slika še ni bila gotova. Končno sta se Ingres in dama zmenila za zadnjo sejo. Ko je stopil k platnu, je Ingres vprašal: »Kje pa imate sina? Ali ni prišel z vami?« Dama se je nasmešnila: »Ne, mojster, nisem ga mogla priversti s seboj, ker je vajak. Služi pri dragoncih in so ga sedaj pe- višali v poročnika.«

Sliko je bil Ingres začel petnajst let prej...

VSAK DAN ENA

»Gospod kapitan, potnik, ki je sklonjen čez ograjo prosi da ga nikakor ne smemo pokopati na morju.«

(»Everybody's weekly«)

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

